

Posudek na magisterskou diplomovou práci

Kateřina VÁVROVÁ

Komunitní tlumočení a jazykové zprostředkování na základních školách v Praze (případová studie)

Cílem předkládané práce je popsat situaci v oblasti komunitního tlumočení na základních školách v Praze. Pokud je mi známo, jedná se o první práci na toto téma.

Práce je koncipovaná jako práce teoreticko-empirická. V části teoretické se autorka věnuje postavení migrantů v České republice (2.1), komunitnímu tlumočení obecně (2.2), využití komunitního tlumočení na školách (2.3) a fenoménu dětských tlumočnicků.

V části empirické nejprve autorka popisuje předmět a cíl výzkumu (3.1), vlastní metodiku (3.2), výsledky dotazníkového šetření, situaci v oblasti komunitního tlumočení na školách (3.4) a využívání žáků-cizinců jako tlumočnicků.

Teoretická část, která popisuje postavení migrantů v ČR, vytváří rámec pro zkoumanou problematiku. Tato část je zpracovaná velmi dobře a je zřejmé, že autorka věnovala hodně času zmapování současné situace z různých hledisek (např. legislativní úprava postavení migrantů, podpůrné programy, činnost nevládních organizací). V podkapitole věnované komunitnímu tlumočení diplomantka prokazuje znalost odborné literatury i to, že se velmi dobře orientuje v oblasti komunitního tlumočení. Na straně 14 popisuje situaci ve Švédsku a ve Velké Británii, v této souvislosti se nabízí jako zdroj diplomová práce D. Pišvejece, kterou autorka v seznamu použité literatury neuvádí a zřejmě si ani není vědoma její existence. Za přínosné považuji podkapitoly 2.3 a 2.4, které jsou velmi dobře zpracované a přinášejí zajímavé informace zvláště o využívání žáků pro potřeby jazykového zprostředkování. I zde autorka poskytuje ucelený přehled prací, které se touto tematikou zabývají.

Cílem empirické části bylo zjistit, jakým způsobem řeší školy komunikaci se žáky-cizinci a jejich rodiči, dále pak, do jaké míry využívají komunitní tlumočnický, jaký je názor pedagogů a ředitelů škol na to, jakou roli by měl tlumočnický plnit. V této souvislosti je třeba zmínit i to, že autorka velmi podrobně prostudovala diplomovou práci J. Holkové (2010), ve které se autorka dotazníkovou formou pokusila zjistit, jak vnímají roli tlumočnický pracovníci státních institucí. Pro potřeby srovnání použila diplomantka shodné formulace otázek použitých v dotaznících. Sama však zdůrazňuje, že výzkum J. Holkové byl daleko rozsáhlejší a upozorňuje na to, že její vlastní výsledky nelze považovat za obecně platné.

Zpracování empirické části je velmi zdařilé, grafy jsou přehledné, komentáře k nim dobře analyzují zjištěné údaje a vzájemné vztahy mezi nimi.

Předkládaná diplomová práce je dobře napsaná, je v ní velmi málo překlepů a neobratností (např. str. 3, 19, 27, 37, 69, 70). Za nedostatek považuji nedůsledné přechylování jmen citovaných autorek (Sandra Hale – Ann Corsellisová, někdy i u stejné autorky Rudvin – Rudvinová – str. 15). V anglickém abstraktu považuji za zavádějící odkaz

na *primary schools*, zvláště pak v souvislosti s používáním slova *students*. *Primary schools* ve Velké Británii odpovídají našemu prvnímu stupni.

Rozsahem i výběrem prostudované literatury diplomantka prokázala, že se velmi dobře orientuje v dané problematice i odborné literatuře. Diplomovou práci **Bc. Kateřiny VÁVROVÉ** doporučuji k obhajobě a navzdory výše zmíněným drobným nedostatkům navrhuji ji hodnotit stupněm *v ý b o r n ě*.

V Praze dne 4. září 2015

PhDr. Jana Rejšková